

siesen harcoló katonáinak meleg ruhákat küldjön. A szegedi leszámoló hivatal személyzete és családtagjai a hivatal főnökének, Villax Béla államvasuti főfelügyelő felhívására a maguk és családtagjaik által készített 250 hósapkát, 175 haskötőt, 200 szivart, 16,000 cigarettát és gyufát küldött a népszerű tábornokának, kit a magyar katonák bátyjának és „Krauss apáknak“ hívnak, elosztás végett és egyuttal kérte őt arra is, hogy katonáinak hálás és hazafias üdvözlőket is tolmácsolja. Krauss altábornagy november 8-án a táborban kelt következő levelet intézte Szegedre a hivatal főnökéhez:

Fogadja Nagyságod a nekem küldött szeretet-adományaiért úgy az én, mint derék csapataim hálás köszönetét. Kérem Nagyságodat, sziveskedjék köszönetünket a szegedi vasuti központi leszámoló hivatal személyzetének is tolmácsolni.

A szeretet adományait a parancsnokságom alatt álló magyar csapatok között osztattam szét.

Egyidejűleg engedje meg Nagyságod, hogy hazafias üdvözlőket úgy én, mint csapataim szívből viszonzozzuk. Nagyságodnak kiváló tisztelettel:

Krauss altábornagy.

— A vasutasszövetségválasztmányi ülése.

Vasárnap délután a vasutas szövetség szegedi kerülete *Kotányi* Manó felügyelő elnökletével választmányi ülést tartott. A kerület nagyobb összeget szavazott meg a szegéysorsu tagok gyermekeinek felruházására, a sebesült katonák ápolási költségeinek fedezésére, a tagok körében pedig erős akciót indítanak a hadikölesön kötvények minél nagyobb számban való jegyzése érdekében. *Rózsa* Károly jegyző tisztségéről lemondott és helyébe a választmány *Gyarmati* Dezső üzletvezetőségi tisztviselőt választotta. *Rózsa* jegyzőnek sikeres működéséért a választmány köszönetet mondott. Az elnökség felhívja a ruhasegélyt kérő tagokat, hogy kérvényeiket mielőbb nyújtsák be.

— **Iskolai értesítés.** A következő sorok közlésére kérték fel bennünket: Vicsay Árpád igazgató értesíti a szülőket, hogy a Csongrádi-sugaruti iskolába járó tanulók közül a IV. fú osztály kedden délelőtt 8 órakor, a IV. leány osztály délután 1 órakor jöjjön tanításra. Az I. fú osztály szerdán délelőtt 8 órakor, az I. leány osztály pedig délután 1 órakor, a református iskolában megkezdődő tanításra jelenjen meg. Kéri a tanulók szülőit, hogy az első tanítási napon, az I. osztályos tanulókat, az említett iskolába vezessék el.

— **A zsidó elemi iskolások hadikölcsön jegyzése.** Amikor a kormány elhatározta, hogy az ország lakóihoz fordul hadikölesnért, a pénzügyminiszter bizonyára nem vette kalkulációba, hogy nemcsak a nemzet nagyja, de apraja is részt fog venni a kölcsön jegyzésében. Az apraja alatt ez egyszer nem a szokás értelemben vett kisembereket értjük, hanem a kiskorúakat, a majdnem legkisebb korúakat: *elemi iskolai tanulókat*. A szegedi zsidó elemi iskola tanulóinak derék tanítóik buzdítására 2000, azaz kettőezer korona értékű részvényt jegyeztek. A felnőtteknek a jegyzés voltaképpen üzlet, még pedig nem is megvetendő üzlet és csak másodsorban hazafias áldozó készség, ellenben az ilyen kis fiúk s lányok még meg sem értik az ilyen jegyzés üzleti jellegét és financiaiis előnyeit, náluk ez tisztára érzelmi megnyilatkozás. Tanítóik buzdító szavaiból megértették, hogy az országnak pénzre van szüksége, odaadják tehát fillérekéből és koronákból összegyűjtött kis tőkéjüket, hogy ezzel a hazasorsán lendítsenek. Dicséret ez a tanítókra, az iskolára, de a legnagyobb dicséret azokra a fiukra és leánykákra, kiknek kidukál, hogy

név szerint is megemlékezzünk a nyilvánosság előtt róluk:

Száz-száz koronát jegyeztek: Herz Miklós, Menzl György, Káldor István, Herz László, Hutter Pál, Csányi István, Adler János és Biedl Sári.

Ötven-ötven koronát: Kaufmann Pál, Reményi János, Weisz Antal, Reichl István, Pető György, Somló Ferenc, Seelenfreund József, Feuer Endre, Biró Miklós, Fonyó István, Schwarcz László, Schwarcz Tibor, Flamm Ferenc, Schaffer István, Schwarcz György, Arany György, Wiener Anna, Kertész Magda, Paul Rózsi, Weisz Klári, Hoffmann Aurélia.

Százötven koronát: Spitzer Pál.

— **Jótekönykodó cselédek.** Nincs a társadalomnak az a rétege, amely ezekben a nagy időkben valamilyen formában ki ne venne a részét a közjótekönykodásból. Kezdvén a fő- és legfőbb rangú hölgyektől a két kezük munkájával mindennapi kenyerüket megkereső cselédleányokig. A Tisza-Lajos körút 19. számú házában szolgáló cselédek a minap elhatározták, hogy uzsonnával fogják megvendégségelni az állami főgimnáziumban elhelyezett sebesülteket. Ez elhatározás kézzel fogható eredményeképpen kilenvenhat esze-kávét és megfelelő mennyiségű, jó tejes kalácsot osztottak ki a sebesülteknek. Kovács Mária, Szabó Etel, Mártha Ilus és Horváth Illésné.

— **Börtönre ítélt népfölkelő.** A szegedi haditörvényszék ma délelőtt *Hralicska* János népfölkelő felett ítélezett, akinek az volt a bűne, hogy engedély nélkül elhagyta őrszolgálati helyét. A vádlottat szuronyos katonák vezették be a tárgyalási terembe. A nagyváradi vasutbiztosító csoportnál volt őrszemély. A vád szerint 1914. augusztus 28-án délután két órakor, mint a vársonkolyosi vasutbiztosító osztag parancsnoka elhagyta őrhelyét, átment Kőrösbánlaka községbe, ahol egy korcsmában lerészegedett. A mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy már a szolgálatba lépéskor is ittas volt és nem tudta mit cselekszik. A haditörvényszék hét hónapi súlyos börtönre ítélte *Hralicskát*, aki az ítélet ellen felebbezett.

— **Gyermekelőadás a Korzó-moziban.** Rendkívül sikerült gyermekelőadást tartottak hétfőn délután a Korzó-moziban. *Bödöné Trinksz* Paula és *Varga* Borbála növendékei a hadba vonultak javára áldoztak, lelkes szívről szerint, legelőkelőbb, megindító műsor keretében. Zsúfolásig megteltek a Korzó-mozsi hatalmas földszintje és páholsorai, úgy, hogy nagy összeg jut a hazafias célra. Az előadáson megjelent *Jászai* Mari is, aki látható örömmel és gyönyörűséggel nézte a leánykák buzgalmát. A legnagyobb elismeréssel adóznak mindazoknak, akik részt vettek a szép délután rendezésében, elsősorban *Bödöné Trinksz* Paula és *Varga* Borbála, valamint a Korzó-mozsi igazgatóságát is dicsérő szóval kell illetnünk, mert jóindulata lehetővé tette, hogy Szegeden a társadalom és kulturmozgalomnak java a Korzó-moziban zajljon le. A műsor ez volt:

Öt szobás lakást keresek.

Ajánlatokat kérek a „Délmagyarország“ kiadóhivatalába.

1. Beköszöntő. Irta Varga Borbála, elmondja Leitner Irénke. 2. Jelen, múlt és jövő. Alkalmi színjáték két részben. Irta Bóray Józsefné. Első rész: *Nagyapóéknál*. Nagyapa Szász Máttyás, Nagyanya Kintzig Maca, Berta báró Podmaniczky Judit, Elemér Gróf György, Mici Gébler Mária, Jolán Jedlicska Ilus, Erzszi Somogyi Margit, Pipi Mihajlovics Vera, Béla Klamm Rezső unokák, szegény gyermek Werschitz Emil. Nevelőnk Kisteleki Anikó. Második rész: *Főpróba*. a) Népdaok. Két szólamra. Énekelték: Varga B. növendékei. Zongorán kísérte: Bayerné Kiss Erzszi. b) Költemény. Szavalták: Szuháryi Györgyike. c) Hegedű szóló. Előadta: Székely György. Zongorán kísérte: Szommer Adél. d) Fátyol-tánc. Lejtették: Juránovics Rózsi, Lövei Margit, Rényi Rózsi és Rényi Lóci. e) Hunyadi-induló. Zongorán előadták: Nónay Klári, Nónay Ida és Fischer Lily. f) Magyar szóló, táncolta Molnár Lilike. g) Élkép. Jelen, múlt és jövő. Bemutatták: Kintzig Maca, Szász M., Princz Hermina és a Varga-iskola növendékei. 4. Ballet. Lejtették Várady Maca, Molnár Ilonka, Bruckner Mariska, Göndöcs Juliska, Kornfeld Adél, Zeisler Adél, Ország-nővérek, Diskay Ilonka, Sölétromos Évi, Tvasso Valér, Kosóczky Erzszi. 5. Himnusz. Énekelték a mór-ai és a belvárosi leányiskolák tanulói.

— **A hadisegély.** Késő utódok számára korképnek is beillik az alábbi két epizód. Józsvü emberbarátok, nők és férfiak egyaránt, minden leleményességüket vetik latba, hogy minden lehető és lehetetlen módot és formát kieszellenek az emberbaráti adakozás fokozására. Az állam, a városok és községek mindent elkövetnek, hogy senki hiányt ne szenvedjen és a harctéren küzdőknek ne kelljen hozzátartozóikért aggodni. Meg is van ennek az állami, hatósági és emberbaráti gondoskodásnak az eredménye. Ezt illusztrálja a két epizód. Egyik: Az egyik urasszonyhoz vasárnap délelőtt — 15-ike volt — beállított a mindenest asszonya, két oldalt csipőjére támasztotta a két karját és nagybúszkén ki-vágja:

— Elsejére köszönöm a szolgálatot naces-sága.

— Na, na mi baj Julesa? ijedezett az urnő.

— Nincs semmi baj nacesága, felelte önérzétes hangon, de nem szorultam rá, hogy ezentul dolgozzak. Eltart engem mostantól fogva az állam. Kapok hadisegélyt s jobban élek már ezután, mint mikor idehaza volt az uram. Csak tessék a naceságának elsejére más asszony vagy leány után nézni.

A másik epizód: A rakparton levezető lépcsőzet márványparkányán iszonyu duhajul csuszka lefelé egy nebuló. Megbotránkozva nézi ezt a nadrágszaggató játékot egy idősebb uriember. Nem tudta megállani, hogy rá ne szóljon:

— Te haszontalan fiu, majd ad neked otthon az apád, amiért így téped a ruhádat. Nevetve szól a fiu:

— Az apám az a háboruban van. Attól a rációk kapnak ki, de nem én!

— Annál inkább kellene vigyázni a ruhádra, ha nincs itthon a kenyérkeresőtök, vélekedett az öreg ur.

— Több pénzünk van nekünk most, mint mikor itthon van az apám, hencegett a fiu.

— Hogy-hogy, kérde csodálkozva az öreg.

— Hát úgy, hogy kap az édes anyám anynyi hadisegélyt, hogy most mindennap húst eszünk és még nadrágra is telik belőle. Mikor az apám itthon volt csak vasárnap, ha láttunk húst.

— **Katonáink segítése.** Szeged város közönségének általános óhajára a most hadba-vonuló katonákat itt helyben látja el meleg téli ruhákkal a *Szegedi Nőipari és Háziipari Egyesület Hadsegítő Bizottsága*. Azonban a múlt hónapban összegyűlt ruhaneműket a katonai parancsnokság utasítása értelmében a Magyar kir. honvédelmi minisztérium hadisegélyző hivatalához küldte be a bizottság. Ezen küldeményre ma a következő